ANUNŢURI

Îmbietoare, rapiţa

• Duminica aceasta, **Nicolae**, al patrulea copil al pr. Sergiu şi al pre. Gianina de la Secaci va primi botezul. Sfântul al cărui nume îl poartă să îl ajute zi de zi!

• Să ne amintim de cei plecaţi din obşte: **Susana**, la 6 luni; **Silvia** şi **Daniel Roman** la 5, respectiv 6 ani; **Ioana-Maria**, la 7 ani. Dumnezeu să-i odihnească în pace!

• Vineri, Sf. Efrem cel Nou i-a bucurat pe cei care stau sub ocrotirea sa: copiii de la **Grădiniţa Efremia**. Au fost cu toţii la Liturghie la Aluniş (invitaţi fiind de pr. Sorin Ilota), unde s-au împărtăşit şi i-au cântat frumos troparul, iar apoi s-au bucurat şi de alte daruri ale sfântului.

Mănăstirea Hopovo - Serbia

ŞTIRI

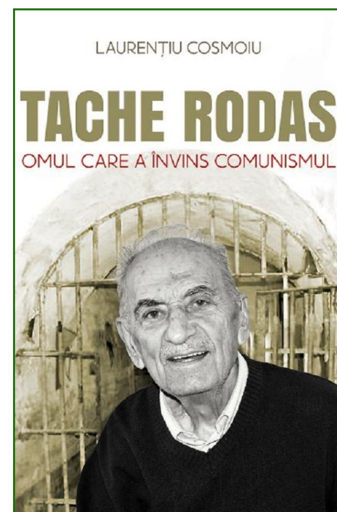
• Ziua de 1 Mai a adus, la orele după-amiezii, o veste tristă pentru credincioşii parohiei Sâmbăteni: preotul **iconom-stavrofor Ioan Braiţ** şi-a găsit sfârşitul vieţii pământeşti, la cei doar 66 de ani împliniţi. (sursa*: arhiepiscopiaaradului.ro*)

• **Icoana Axion Estin din Sf. Munte** a fost dusă la Atena, unde va rămâne timp de câteva zile, spre întărirea poporului. Sute şi mii de oameni stau la coadă, aşteaptând să se închine, căci de când există, icoana a fost doar de 8 ori scoasă din mănăstire. (sursa*: orthodoxchristian.com*)

• **Mirul cu care a fost uns Regele Charles** sâmbătă, 6 mai, în ziua încoronării sale, a fost sfinţit de Patriarhul Teofil al Ierusalimului. Ceremonia a avut loc în Biserica Sfântului Mormânt în data de 3 martie. Mirul a fost binecuvântat apoi de Arhiepiscopul Anglican din Ierusalim**.** (sursa: *basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

LAURENŢIU COSMOIU
Tache Rodas, omul care a învins comunismul

Constantin Rodas este un martir contemporan, de secol 20 şi 21, care poate inspira generaţii de peste multe sute de ani. Este un apărător al credinţei acestui neam, cum rar poţi afla: cei ca el au primit de timpuriu moartea mucenicească; un rezistent şi mărturisitor al adevărului despre necondamnatul iad comunist; un dar de la Dumnezeu pentru a nu ne pierde direcţia creştin-ortodoxă, autentic împletită cu tradiţiile româneşti. Tache Rodas este urmaş al cuvintelor Domnului: „Voi sunteţi lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă. Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor din casă" (Mt. 5, 14-15). Mai mult decât atât, întreg capitolul 5 din Evanghelia de la Matei pare împlinit în viaţa sa: bunăoară, îmbrăţişându-şi torţionarul.

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Numărul 15 (CXXVIII) 7 mai 2023

Sfinţii săptămânii

D 7 - DUMINICA SLĂBĂNOGULUI (a IV-a după Paşti); Arătarea semnului Sf. Cruci; Sf. Cuv. Ioan de Zedazneli şi alţi 12 părinţi din Georgia; Sf. Cuv. Nil Sorski; Prăznuirea Icoanei Maicii Domnului „Siriaca" de la Mănăstirea Ghighiu şi Eleovrytissa (Izvorâtoarea de ulei) de la Mănăstirea Vatoped

L 8 - Sf. Ap. şi Evanghelist Ioan; Sf. Cuv. Arsenie cel Mare; **PEŞTE**

M 9 - Sf. Prooroc Isaia; **Sf. Ier. Nicolae – aducerea moaştelor;** Sf. Mc. Hristofor şi cei 200 ostaşi; Sf. Cuv. Iosif de la Optina; Sf. Cuv. Shio din Georgia

Mi 10 - Înjumătăţirea Cincizecimii; Sf. Ap. Simon Zilotul (mirele din Cana); **PEŞTE**

J 11 - Sf. Sf. Mc. Mochie; Sf. Chiril şi Metodiu, apostolii slavilor

- Pr. Ilarion Argatu (1999)

V 12 - Sf. Mc. Ioan Valahul; Sf. Ier. Epifanie de Salamina; Sf. Ier. Gherman al Constantinopolului; Sf. Cuv. Amfilohie de Poceaev; **PEŞTE**

S 13 - Sf. Mc. Glicheria; Sf. Cuv. Eftimie cel Nou, ctitorul mănăstirii Iviron

Sf. Porfirie Kavsokalivitul

Este de folos copiilor LAUDA?

> ***Obişnuiţi de mici cu laudele părinţilor şi ale învăţătorilor, pot să înainteze în învăţătură, dar ce folos?***

Copiii nu se zidesc prin laudele necontenite. Devin egoişti şi iubitori de slavă deşartă. Vor dori întreaga viaţă să fie lăudaţi de toţi, neîncetat, chiar dacă li se spun şi minciuni. Din nefericire, astăzi toţi s-au învăţat să mintă, iar cei iubitori de slavă deşartă primesc minciunile, acestea sunt hrana lor. „Spune orice, fie şi minciună, fie şi ironie", zic ei.

Copiii, când sunt lăudaţi mereu, fără discernământ, sunt luaţi în stăpânire de cel potrivnic. Le răscoleşte egoismul şi, obişnuiţi de mici cu laudele părinţilor şi ale învăţătorilor, pot să înainteze în învăţătură, dar ce

folos? În viață vor ieși egoiști, iar nu creștini. Egoiștii nu pot să fie niciodată creștini. Egoiștii vor întotdeauna să fie lăudați de toți, să fie iubiți de toți, toți să-i vorbească de bine, lucru pe care Dumnezeul nostru, Biserica noastră, Hristosul nostru nu le voiește.

Omul egoist este un rătăcit, călăuzit de diavolul, de duhul cel rău. Astfel, crescând în egoism, întâia lui îndeletnicire este să-L tăgăduiască pe Dumnezeu și să fie un egoist inadaptabil în comunitate. Trebuie să spui adevărul, să-l afle omul. Altfel îl întărești în neștiința lui. Când spui celuilalt adevărul, atunci el se orientează, ia aminte, îi ascultă și pe ceilalți, se înfrânează. Astfel, și copilului îi vei spune adevărul, îl vei certa, ca să-și dea seama că ceea ce face nu-i bine. Ce spune înțeleptul Solomon? Cine cruță toiagul său își urăște copilul, iar cel care îl iubește îl ceartă la vreme (Pildele lui Sol. 13, 24). Dar nu să-l bați cu bâta, căci atunci sărim dincolo de hotare și se întâmplă contrariul.

Niciodată nu trebuie să-i lăudăm și să-i lingușim pe semenii noștri, ci să-i călăuzim către smerenie și către iubirea lui Dumnezeu. Și să nu căutăm noi să ne iubească, lăudându-i pe ceilalți. Să învățăm să iubim, iar nu să cerem să fim iubiți.

Așa să-i povățuiți și pe copiii de la școală. Acesta este adevărul. Altfel devin inadaptabili. Nu știu unde merg și ce fac, iar pricina suntem noi, că i-am făcut așa. Nu i-am călăuzit spre adevăr, spre smerenie, spre iubirea lui Dumnezeu. I-am făcut egoiști, iar acum iată roadă!

Părinții mei nu mi-au spus niciodată „Bravo!". Cui îi spui asta, va zice: „Ce spui, bunule, dacă nu-l lauzi pe copil nici nu poate citi, nici, nici...". Dar aceasta se întâmplă pentru că așa suntem noi, și îi facem așa și pe copii. Când noi umflam în copil acest „super-eu" cu laudele, îi ațâțăm egoismul, îi facem mare rău. Îl facem mult mai ușor influențabil de lucrurile diavolești. Astfel, crescând, îl îndepărtăm de toate lucrurile de preț vieții. Nu credeți că aceasta este pricina pentru care copiii se pierd, pentru care oamenii se răzvrătesc? Este egoismul, pe care din fragedă vârstă părinții li l-au sădit.

Drept aceea, trebuie să-i învățăm pe copii să trăiască smerit și simplu, să nu caute lauda și pe „Bravo!". Să-i învățăm că există smerenia, care este sănătatea vieții.

Concepția societății contemporane face rău copiilor. Ea are altă psihologie, altă pedagogie, care se adresează copiilor ateilor. Această concepție duce la samavolnicie. Și vedeți roadele la copii și la tineri. Tinerii strigă astăzi, zicând: «Trebuie să ne înțelegeți!». Însă nu trebuie să mergem noi la ei. Dimpotrivă, ne vom ruga pentru ei, vom spune ce-i bine, vom trăi binele, îl vom propovădui, dar nu ne vom adapta duhului lor. Să nu stricăm măreția credinței noastre. Nu se cuvine ca, încercând să-i ajutăm, să dobândim felul lor de a gândi. Trebuie să fim cine suntem, și să propovăduim adevărul, lumina.

O RAZĂ DE LUMINĂ

În Biserică și în afara ei există o tendință tot mai pronunțată de a înlocui o seamă de cuvinte din limbajul pe care îl folosim sau îl auzim cu toții la slujbe sau când ne rugăm. Motivul: oamenii nu le mai înțeleg , deci trebuie să aducem în locul lor altele cunoscute de toți. Nădăjduim ca în viitor să publicăm și câteva articole despre acest subiect, însă până atunci, dorind să păstrăm limba de miere curgătoare pe care ne-au lăsat-o strămoșii, vă propunem să învățăm (sau să ne reamintim) ce înseamnă:

ACRIVIE

Este aplicarea strictă a legiuirilor bisericești și a canoanelor în cazuri în care doctrina și tradiția Bisericii trebuie să fie respectate cu rigoare. Încă din primele secole s-au ivit situații în care autoritatea bisericească a fost nevoită să practice un rigorism dogmatic care a dus la excluderea membrilor căzuți în erezie (anatematizare, excomunicare). În practica bisericească, acrivia se referă la validitatea și aplicarea canoanelor, ca parte a tradiției permanente. De asemenea, în cursul istoriei, austeritatea aceasta canonică exagerată — care ar pune în pericol însăși mântuirea în cazuri personale, sau deschiderea misionară și ospitalitatea pastorală a Bisericii — a alternat cu iconomia.

ICONOMIE

Constă într-o atitudine pastorală, de condescendență și de compasiune. Prin aplicarea iconomiei, Biserica Ortodoxă recunoaște, de pildă, validitatea botezului în confesiunile neortodoxe, nemaiținând seama de aspectele juridice și disciplinare în vigoare, care ar împiedica o astfel de recunoaștere. Iconomia nu este o excepție, o dispensă, ca în dreptul canonic roman, care ar implica o abandonare, o suspendare a canoanelor, ci o imitare a iubirii lui Dumnezeu într-un caz concret.

Versuri

ÎNTÂLNIREA Mariei Magdalena cu Împăratul slavei

Pre. Ioana-Zenovia

I.
Pierdută o știau cu toții,
Dar toată-nvăluirea nopții
Și chinul ei adânc, de ani prea mulți nestins
S-au risipit când Cineva o mână i-a întins.

Veșmânt curat de pace inima i-a îmbrăcat
Și sufletu-i zdrobit întreg i l-a spălat
Prin revărsare de lumină
Și adiere-aceea lină
A harului dumnezeiesc
Nu a voit să o mai piardă.
De-aceea, pretutindeni, Mirelui ceresc
I-a închinat slujire caldă.

II.
Însă acum nu poate să-nțeleagă
Cum Cel ce-a plămădit făptura-ntreagă
Se bate fără milă de cel ce l-a zidit,
Cum Cel Atotputernic cade de patimă zdrobit.
Râu nesecat de lacrimi ea picură neîncetat.
Acela Care ieri pe Lazăr viu l-a ridicat
Sub ochii ei Se-ntinde între pământ și cer,
Cu totul fără haină și plin de răni, stingher...
Și chiar de spini poartă pe creștet,
Sub pleoapele care se-nchid încet
Se vede un ocean adânc de dor și de durere,
De nesfârșită dragoste care nicicând nu piere.
Blândețea Lui nu s-a întunecat defel.
Din voia Sa Se junghie precum un miel,
Să spele tot păcatul săvârșit
De la Adam și până lumea se va fi sfârșit.
Se clatină din temelii pământul
Văzându-L mort pe Cel ce cu cuvântul
Dintru nimic l-a întocmit,
Iar soarele, întru durere, cu totul a pălit.

III.
Se-nchide în mormânt Izvorul vieții.
N-a așteptat lumina dimineții,
Căci Magdalena n-avea somn.
Spre bunul ei Stăpân și Domn
Îndreaptă pas grăbit.
Cu Preacurata s-a pornit
Căci nu avea odihnă mult-iubitoarea Mamă
Și merg prin întuneric, fără teamă.
Iar când acolo au ajuns,
De multă bucurie s-au pătruns.
Făcându-se cutremur mare,
Purtând veșmânt de sărbătoare,
Un înger cu chipul ca de fulger
S-a pogorât degrab' din cer.
Mormântul sfânt el l-a deschis:
- Nu e aici, a înviat precum a zis,
Ci mergeți, ucenicilor vestiți
Că-n Galileea o să-L întâlniți.

Însă pe cale Domnul le-a întâmpinat.
I-au sărutat picioarele și I s-au închinat,
Iar întâlnire-aceea minunată s-a făcut izvor
De necurmată bucurie ce a umplut inima lor.

Lumina ALFABETULUI

Pr. Ștefan

În secolele IX-X misiunile bizantine au obținut excepționale succese; între acestea, la loc de frunte se remarcă convertirea celei mai mari părți a slavilor, care, începând secolul VII, invadaseră provinciile bizantine. Conform concepției epocii, modelul lui Constantin cel Mare era preluat de majoritatea suveranilor care se converteau. Convertirea suveranului însemna și convertirea supușilor săi. Doar îmbrățișarea creștinismului de către un principe, și împreună cu el de către toți supușii lui, permitea admiterea acelui stat în ierarhia statelor creștine. Procesul de convertire al slavilor a fost destul de lent, el fiind desăvârșit de Apostolii lor Chiril și Metodiu. Mult timp slavii fuseseră priviți ca niște simpli năvălitori barbari de care trebuia să se ocupe administrația imperială pentru îndepărtarea și pedepsirea lor. Dar, din momentul în care aceștia s-au stabilizat creându-și mici formațiuni politice, ei au devenit un subiect al politicii externe și al diplomației bizantine, trebuiau aduși în sfera culturală și spirituală a Imperiului Bizantin.

Vechea metropolă bizantină a Tesalonicului, locul de baștină al Sf. Chiril și Metodiu, era înconjurată de slavi, iar cei doi frați s-au familiarizat cu ei și chiar este foarte posibil să le fi cunoscut limba din copilăria și tinerețea lor, Tesalonicul fiind în secolul IX un oraș bilingv. Tinerețea petrecută de Sf. Chiril și Metodiu în studiu și apoi în poziții importante la Constantinopol a fost urmată de un nou drum ce li se deschidea înainte, de lucrarea misionară și diplomatică.

Față de orice dușman care punea în pericol imperiul, maniera de lucru a bizantinilor era „domesticirea" vecinului recalcitrant al Imperiului. Modalitatea de aplicare a acestei „domesticiri" a dușmanilor Imperiului era lucrată în două direcții, complementare însă. Prima dintre ele consta în descurajarea și dezarmarea adversarului prin punerea în funcțiune a iredutabilei mașini diplomatice a Noii Rome. Cea de a doua direcție, care era întotdeauna coroborată cu prima, era misionarea acestor state și aducerea lor în duhul și credința bizantinilor.

Lucrurile s-au simplificat pentru greci în momentul în care Rastislav, regele Moraviei locuite de slavi (*care se întindea în Cehia, Slovacia, Ungaria și teritoriile învecinate de azi – n.n.*) a trimis o cerere împăratului bizantin: „Cârmuitorul Moraviei a fost îndemnat de Dumnezeu să țină sfat cu boierii săi și să trimită scrisoare împăratului Mihail, spunându-i: De când poporul nostru a lepădat închinarea la idoli și a venit sub legea creștinească, nu am avut un învățător în stare să ne deslușească credința în graiul nostru, astfel încât și alte țări văzând aceasta să urmeze nouă. De aceea, Stăpâne, trimite-ne un astfel de episcop și învățători, căci de la tine curge pururea legea cea bună către toată lumea."

Auzind cererea moravilor – „un învățător capabil" să-i învețe „credința cea adevărată" în limba lor – împăratul Mihail al III-lea a trimis după Chiril, care se supune împăratului cu condiția ca moravii să aibă „litere pentru limba lor", adică să le fie traduse cărțile sfinte. Însă piedica cea mare era lipsa limbii scrise. Chiril vrea să renunțe, dar împăratul îl îndeamnă să depășească această barieră. Scrierea slavonă era cheia care ar fi deschis porțile lumii slave în fața credinței, civilizației și puterii Bizanțului. De aceea acest alfabet a fost căutat cu îndârjire.

„Chiril s-a supus și după ce s-a rugat împreună cu apropiații săi s-a și pus pe lucru. Iar Dumnezeu, care aude rugăciunile robilor săi, i-a dezvăluit curând scrierea, iar el a compus literele și a început cuvântul Evangheliei: «La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul» și așa mai departe".

Evenimentul epocal al inventării alfabetului slavon de către Chiril nu a fost ca un trăznet căzut din senin, ci încununarea unei căutări și a unei intense munci care începuse a se depune înainte de epoca fraților Chiril și Metodiu în cadrul „proiectului slav". Chiril a creat un alfabet care putea să redea cu ușurință tot registrul fonetic al limbii slavone. Acest alfabet nu seamănă cu niciun alfabet cunoscut și i s-a dat numele de „glagolitic" sau „scriere glagolitică", care vine de la slavonescul „glagol" adică „cuvânt". Scrierea glagolitică este o creație extrem de distinctă și originală, fiind fără îndoială munca unui lingvist de primă mână.

Excepționala lucrare misionară chirilo-metodiană săvârșită în Moravia și preluată mai apoi în toată lumea slavă, prin Bulgaria sub patronajul Patriarhiei de Constantinopol în secolul IX, ne arată că în această direcție, bizantinii au fost cu un pas înaintea apusenilor, fie ei romani sau franci.

Oamenii lui Dumnezeu

FACĂ-SE VOIA TA!

Ileana – Principesa iubită a românilor (2)

În exil

Principesa Ileana a suferit enorm din cauza plecării sale forțate și definitive din România, după cum mărturisea chiar ea: *„ partea esențială pe care se întemeia întreaga mea ființă suferise o lovitură de moarte atunci când viața mi-a fost ruptă de cea a oamenilor pe care-i cunoșteam în România, de viața poporului meu ."* Întâi s-a stabilit în Elveția, după care a plecat cu familia, în Argentina, Deși exilul îi impunea începerea unei noi vieți, domnița Ileana, nu i-a uitat niciodată pe compatrioții săi făcând tot posibilul să ajute refugiații români. După ce s-a stabilit în America a început să conferențieze în diferite orașe americane despre comunism, solicitând astfel ajutor pentru cei rămași în țară. Făcea și înregistrări pentru Radio Vocea Americii și Radio Europa Liberă. Însă, dincolo de dorul ei după poporul său, avea un dor mult mai adânc: cel după Dumnezeu. Domnița a început să predea la cursurile de vară organizate de Episcopia Ortodoxă Română „Vatra Românească" de lângă Grass Lake, unde a constatat cu tristețe cât de puține lucruri își mai aminteau românii din America despre moștenirea lor religioasă și despre tradițiile monahale ortodoxe. Și așa i s-a întețit dorința de a îmbrățișa viața monahală. După o lovitură grea pe care a primi-t-o (moartea fiicei ei, Minola), a plecat de îndată să se consulte cu Preasfințitul Episcop Anthony Bloom de Suroj în privința unei posibile împliniri a vocației ei monahale. Iar Dumnezeu avea un plan măreț cu ea: *„ Cred că Domnul este Cel care mă cheamă să le vin în ajutor. Înființând o mănăstire în America, le pot da înapoi tradițiile, le pot dărui o parte din pacea și apropierea de Dumnezeu, pe care nouă ni le-au dăruit dintotdeauna sfintele mănăstiri.*

Cu binecuvântarea Episcopului Valerian Trifa, în anul 1964, maica Eudoxia, sora Ileana și maica Maria au plecat în America pentru înființarea noii mănăstiri. Nu a fost ușor. La început domnița locuia într-o rulotă, dar după cum mărturisea ea: *„Nici nu îmi păsa că rulota nu era conectată la utilități.*

Faptul că mă aflam acolo era o realizare atât de mare." . În anul 1967, chiar în sâmbăta lui Lazăr, sora Ileana depunea voturile monahale și devenea acum Maica Alexandra, iar în 1969, în ziua de Bunavestire, a primit numirea oficială de maică stareță a Mănăstirii „Schimbarea la Față a Domnului" din Ellwood City, Pennsylvania – prima mănăstire ortodoxă de obște românească din America de Nord. Între timp maica Alexandra își continua călătoriile prin America, Canada, Europa vorbind despre monahismul ortodox, și făcea în continuare înregistrări pe postul de radio Europa liberă pentru românii din țară.

> *„Ultima mea rugăciune este ca Dumnezeu să reverse lumina Sa asupra voastră și să vă dăruiască bucuria pe care nu o poate lua nimeni de la voi. Amin."*

La sfârșitul anului 1989, poporul român era eliberat de comunism, ceea ce a făcut-o pe maica Alexandra să își pregătească imediat călătoria mult așteptată pentru reîntâlnirea cu țara sa, deși maica numai ce fusese tratată pentru stop cardiorespirator. Primii pași făcuți pe pământul țării, pe care nu se gândise că-l va mai vedea vreodată, erau pentru maica Alexandra un vis văzut cu ochii. *„Ce bun este Dumnezeu! "* se gândea. Dumnezeu fusese neîncetat lângă ea în toate suferințele ei, în exil, iar acum îi dăruise ocazia să își revadă țara pentru ultima dată.

Nașterea Alteței Sale Regale, Principesa Ileana a României a fost vestită de 21 de salve de tun, iar plecarea ei în veșnicie, la data de 21 ianuarie 1991, de cântarea repetată a Trisaghionului și de clopotele Mănăstirii Schimbarea la Față a Domnului. Vasul de lut cu pământ românesc, pe care principesa îl păstrase ca pe o comoară în toți acești ani de exil, a fost îngropat împreună cu ea.

„Luni, 21 ianuarie 1991, e o zi rece, înnorată, dar frumoasă. Afară ninge și maica Alexandra îi șoptește infirmierei: totul este alb, ca o schimbare la față. "

G.-M.

Despre RUȘINE

Pr. Stephen Freeman

> **Smerirea este putința de a răbda un strop de rușine.**

Nu știam prea multe despre acest subiect. Auzisem discuții legate de rușine în grupele de terapie de aici, din America. Și, întrucât mă interesa, timp de un an de zile am citit o parte din ce s-a scris la nivel medical și psihologic. Cu toții știm ce emoții ne cuprind când trebuie să vorbim în fața unui public (de la anii de școală, până la cele mai pretențioase conferințe).

Rușinea este de fapt un sentiment care se referă la cine suntem noi înșine, ce fel de persoane suntem. Așadar sunt întrebări care se referă la identitatea și valoarea noastră. Însă dincolo de acestea, există un motor fiziologic, numit tot rușine în studiile de specialitate. Folosirea aceluiași nume ne încurcă puțin, pentru că vorbim de un sentiment și de un afect, care sunt două lucruri diferite. Rușinea ca afect este întâlnită încă din frageda pruncie. Copiilor le place să se joace arătându-și emoțiile. Când se simt rușinați, îi vedem plecându-și fața, ascunzându-și-o sau chiar roșind. În copilărie nu este vorba de sentimentul greu al rușinii, ci de o vulnerabilitate, de simțirea unui pericol și de aici dorința copiilor de a se ascunde.

Emoțiile din copilărie se transformă cu trecerea anilor în sentimente puternice, iar rușinea adultului este unul din cele mai complexe sentimente. El declanșează după sine mânia, anxietatea, depresia. Dacă ne analizăm invers, pornind de la acestea din urmă, vom descoperi că la începutul lor a existat un sentiment de rușine care a adus cu sine o mare durere. Iar această durere a rușinii a devenit atât de puternică în conștiință încât a fost transformată rapid în mânie sau tristețe. Spunem celuilalt că ne-a enervat, când de fapt el ne-a făcut să ne simțim rușinați de cine suntem. Dacă celălalt ne spune ceva neplăcut, inițial apare rușinea, dar aceasta se transformă rapid în mânie.

Este greu să abordăm rușinea din punct de vedere duhovnicesc. Știm că există o rușine toxică, provocată de o traumă (viol, agresiune fizică) și despre care majoritatea nu vorbesc sau nici măcar nu vor să se gândească, iar pentru a înfrunta această rușine au nevoie de ajutor din afară.

În *Scara* Sfântului Ioan se vorbește despre un om care, după ce făcuse de toate la viața lui, a venit la mănăstire să facă pocăință. Atunci starețul l-a întrebat dacă este în stare să mărturisească tot în fața fraților. Iar omul i-a spus că poate să spună și pe străzile Alexandriei. Și aceasta pentru că dorea să se simtă iar liber. Starețul nu l-a trimis în cetate, dar a recurs la o altă tactică. Atunci când s-a strâns sinaxa fraților în biserică, a pus pe doi monahi să-l aducă de brațe ca pe un făcător de rele, târându-l, și așa să mărturisească toate. Starețul i-a spus Sfântului Ioan că uneori rușinea nu se poate vindeca decât prin rușine.

Părintele Zaharia de la Essex îmi spunea că Sf. Sofronie îl îndruma să-i învețe pe monahi să suporte un picuț de rușine. De fapt, în tradiția ortodoxă, această rușine se numește **smerire**. Smerirea este putința de a răbda un strop de rușine. Smerirea nu înseamnă să nu spui ce pianist talentat ești, ci să rabzi să ți se spună ceva neplăcut, umilitor, chiar jenant. Tot Părintele Zaharia m-a învățat care este drumul pe care trebuie să-l parcurg atunci când sunt făcut de rușine („un picuț", precum am zis): întâi, să mă lupt cu mine și să aștept câteva momente, să nu dau drumul mâniei care îmi vine după ce am fost făcut de rușine. Dar drumul nu este gata, căci dacă am rezistat mâniei, va veni asupra mea depresia, tristețea pentru ce mi s-a spus. Atunci, după sfatul părintelui Zaharia, trebuie să mă întorc la sentimentul de rușine pe care l-am simțit și să mă silesc să-mi spun, de fapt să-I spun lui Dumnezeu: am greșit, am vorbit prostește, nu trebuia să fac așa ceva, etc. Și încă suntem pe drum... Acum urmează rugăciunea: să-I cerem lui Dumnezeu să ne trimită mângâiere. În psalmi se spune: „mi-am smerit și mi-am domolit sufletul meu, ca un prunc înțărcat de mama lui". Rușinea începe să se simtă de pe la 3 ani, ca la pruncul înțărcat de mama lui. Deci drumul este: răbdare, așezare, conștientizare și domolire cerută prin rugăciune.

(va urma)

Răspunsuri la întrebări de azi

INCINERAREA morților

Sf. Nicolae Velimirovici

Mă întrebați de ce Biserica creștină nu permite incinerarea morților. În primul rând, fiindcă ea consideră acest lucru drept o **silnicie**. Sârbii se îngrozesc și astăzi înaintea nelegiuirii lui Sinan Pașa, care a ars la Vracear trupul mort al Sfântului Sava.

Dar ce, oamenii incinerează caii și câinii și pisicile și maimuțele moarte? Nu am auzit de așa ceva. Am auzit și am văzut că le îngroapă. Și atunci, de ce să se facă silnicie asupra trupurilor moarte ale oamenilor, care sunt stăpânii tuturor animalelor de pe pământ? Oare un crematoriu pentru animalele moarte nu ar fi, mai ales în orașele mari, mult mai justificat decât crematoriul pentru oameni?

Pe urmă, și fiindcă acesta este un obicei păgân și barbar, izgonit din Europa de cultura creștină cu aproape două mii de ani în urmă. Cine dorește să-l înnoiască nu dorește vreun lucru cult sau modern, sau nou, ci o vechitură de multă vreme răsuflată. În Anglia, care cu greu poate fi numită necultivată, această formă de neopăgânism este foarte nepopulară (*era...pe vremea Sf. Nicolae Velimirovici – n.n.*).

Să vă povestesc o întâmplare: în vremea Războiului și-a ieșit din minți un iugoslav cunoscut; întrebat înainte să moară, el a declarat că singura sa dorință este să fie incinerat. În ziua stabilită, mica noastră colonie iugoslavă s-a aflat reunită la crematoriul de pe Golders Green. Când trupul mort a fost împins în cuptorul aprins, ne-am cutremurat de groază. După aceea, am fost chemați de cealaltă parte a cuptorului să așteptăm „un sfert de ceas" și să-l vedem pe compatriotul nostru sub formă de cenușă. Am așteptat mai mult de un ceas. Ne-am mirat de ce se chinuie focul atât cu trupul răposatului nostru. Și l-am luat la întrebări pe fochist. Acesta se dezvinovățea prin aceea că acel cuptor era răcit de tot. „Nu este aprins în fiecare zi", spunea el, „fiindcă rar se lasă cineva ars de bunăvoie". Auzind aceasta, ne-am împrăștiat, nemaiputând aștepta să se sfârșească de tot cu compatriotul nostru.

Și trebuie să știți că la Londra mor zilnic mai mult de o mie de ființe omenești. În America am văzut mormintele marilor președinți - Wilson, Roosevelt, Lincoln - și ale multor altor personalități. Niciunul dintre ei nu a fost ars. Cu atât mai mult m-ar mira ca între urmașii Sfântului Sava să fie vreunii de un cuget cu Sinan Pașa!

Mi-a povestit un avocat persan modul cum procedează ei cu morții, „cel mai rațional din lume", și anume: ei, închinătorii la foc, măcar că se închină focului ca unui dumnezeu, nu își ard morții, ci îi pun pe pământ ca pe o masă păsărilor. Cimitirul este îngrădit la ei cu ziduri înalte, pe care așteaptă picotind stoluri de vulturi. Groparii duc morții goi în cimitir, acoperiți doar cu o bucată de pânză, lasă trupul pe pământ și pleacă repede. Atunci, vulturii se apucă de treabă cu agerime: și în câteva ceasuri, din trupul mort omenesc rămân numai oasele goale, pe care nu le ia, nici nu le îngroapă nimeni. Logica persană e, după avocatul cu pricina, următoarea: „Cât suntem vii, ne hrănim cu animale: așadar, este drept ca odată morți să fim hrană animalelor".

Ne-am mirat, dar nu am putut spune că logica aceasta este mai slabă decât logica celor care vor să nimicească prin foc trupurile omenești.

Dar pentru ce să facem iar probleme din probleme deja rezolvate? Dacă ne vom face griji de prisos, într-o bună zi vom putea începe să ne chinuim și cu problema: „Să omorâm sau nu bărbații și femeile care au ajuns la adânci bătrânețí, așa cum fac unele neamuri primitive? Să facem o societate și să propagăm această «idee»?"

Și, în fine, care este rațiunea pentru care să luptăm împotriva înmormântării tocmai în această țară în care mormintele slujesc drept mândrie a poporului, drept izvor de insuflare și, dacă vreți, drept proprietăți de stat? Pace dumneavoastră și sănătate de la Dumnezeu!